21 27. apríl

2. gr.

Í því skyni, sem í 1. gr. getur, semur ráðherra við nægilega marga hlutaðeigandi sérfræðinga um árlegar lækningaferðir um landið með viðkomu og hæfilega langri dvöl á þeim stöðum, þar sem ætla má, að þjónustu þeirra sé mest þörf og hennar verði auðveldast og almennast notið.

Þegar því verður við komið, skal fela einum sérfræðingi hverrar greinar að ferðast um tiltekinn landshluta, og ef unnt er þeim sérfræðingi, sem búsettur er í þeim landshluta.

3. gr.

Verja má fé úr ríkissjóði til styrktar lækningaferðum, eftir því sem fjárlög heimila á hverjum tíma.

Það er kvöð á því sveitarfélagi, þar sem sérfræðingur í lækningaferð samkvæmt lögum þessum hefur viðdvöl, að það sjái honum fyrir viðunandi ókeypis húsnæði til starfa sinna, svo sem í sjúkrahúsi eða læknisbústað staðarins, skólahúsi, samkomuhúsi eða annars staðar, eftir því sem á stendur.

4. gr.

Lög þessi ganga í gildi þegar í stað, og falla jafnframt úr gildi lög nr. 12 25. jan. 1934, um augnlækningaferðir.

Gjört í Reykjavík, 27. apríl 1955.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Ingólfur Jónsson.

22 3. maí

LÖG

um breytingar á almennum hegningarlögum, nr. 19 frá 12. febr. 1940.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

30. gr. laganna orðist svo:

Um heimild dómsmálaráðherra til að fresta ákæru skilorðsbundið og til að ákveða, að saksókn skuli niður falla, fer eftir ákvæðum 56. gr. þessara laga svo og 24. gr. laga um meðferð opinberra mála, nr. 27 frá 5. marz 1951.

2. gr.

Fyrirsögn VI. kafla laganna orðist svo:

Um skilorðsbundna frestun ákæru og skilorðsbundna dóma.

3. gr.

56. gr. laganna orðist svo:

Þegar aðili hefur játað brot sitt, er dómsmálaráðherra heimilt að fresta um tiltekinn tíma ákæru til refsingar út af því, eins og hér segir:

1. Út af brotum, sem unglingar á aldrinum 15—21 árs hafa framið. 22
2. Þegar högum sakbornings er þannig háttað, að umsjón eða aðrar ráðstafanir 3. maí
samkvæmt 3. mgr. 57. gr. má telja vænlegri til árangurs en refsingu, enda sé broti ekki svo varið, að almannahagsmunir krefjist saksóknar.

Skilorðstími má ekki vera skemmri en 1 ár og ekki lengri en 5 ár. Að jafnaði skal ákveða hann 2—3 ár. Ráðherra tiltekur hverju sinni upphafstíma frestsins.

Þegar ákæru er frestað, má setja aðila skilyrði, sem talin eru í 3. mgr. 57. gr., eftir því sem hæfa þykir. Breyta má skilyrðum á skilorðstímanum, þar á meðal lengja frestinn, en þó ekki fram yfir 5 ár alls.

Mál aðila má taka upp af nýju, ef réttarrannsókn hefst, áður en skilorðstíma lýkur, út af nýju broti, sem hann hefur framið á skilorðstímanum eða áður en máli var frestað, svo og ef hann rýfur ella í veigamiklum atriðum skilyrði þau, sem honum voru sett.

Þegar rannsóknardómari telur, að ákæru kunni að verða frestað samkvæmt þessari grein, skal hann bera málið undir dómsmálaráðherra og senda honum tillögur sínar.

Nú er ákæru frestað samkvæmt ákvæðum þessarar greinar, og skal ráðherra þá kynna aðila rækilega skilyrðin og gera honum ljósar afleiðingar skilorðsrofa.

4. gr.

57. gr. laganna orðist svo:

Ákveða má í dómi, að fresta skuli með skilyrðum um tiltekinn tíma:

a. Ákvörðun um refsingu.
b. Fullnustu refsingar.

Skilorðstími má ekki vera skemmri en 1 ár og ekki lengri en 5 ár. Að jafnaði skal ákveða hann 2—3 ár. Upphaf skilorðstíma skal ákveðið í dómi hverju sinni.

Frestun skal vera bundin því skilyrði, að aðili gerist ekki sekur um nýtt brot á skilorðstímanum, sbr. 60. gr. Frestun má einnig binda skilyrðum, eftir því sem hér segir:

1. Að aðili sæti á skilorðstímanum umsjón einstakra manna, félags eða stofnunar. Aðili skal jafnan sæta slíkri umsjón, ef honum eru sett skilyrði samkvæmt 2.—5. tölulið hér á eftir.
2. Að aðili hlíti fyrirmælum umsjónarmanns um dvalarstaði, menntun, vinnu, umgengni við aðra menn og notkun tómstunda.
3. Að aðili neyti ekki á skilorðstímanum áfengis né deyfilyfja.
4. Að aðili gangist undir dvöl á hæli tiltekinn tíma, ef nauðsyn þykir til bera, allt að 18 mánuðum, er venja þarf hann af notkun áfengis eða deyfilyfja, en ella allt að 1 ári.
5. Að aðili gangist undir að þola takmarkanir á umráðum yfir tekjum sínum eða öðru, er fjárhag hans varðar.
6. Að aðili greiði eftir getu fébætur fyrir tjón, sem hann hefur valdið með broti sínu.

Nú er heimilt að dæma aðila fésekt auk refsivistar, og má þá dæma honum að greiða fésekt, enda þótt ákvörðun um refsivist eða fullnustu refsivistardóms sé frestað.

Dómari skal kynna dómfellda rækilega skilyrðin og gera honum ljósar afleiðingar skilorðsrofa.

5. gr.

58. gr. laganna orðist svo:

Þegar umsjón er gerð að skilyrði, ákveður dómsmálaráðherra, hver hana hefur á hendi. Dómsmálaráðherra getur af sjálfsdáðum eða eftir tilmælum aðila breytt

22 fyrirmælum, er umsjónarmaður setur aðila samkvæmt 2., 5. og 6. tölulið 3. mgr.
3. maí 57. gr.

Nú hefur aðila verið sett skilyrði um dvöl á hæli samkvæmt 4. tölulið 3. mgr. 57. gr., og getur dómsmálaráðherra þá vegna breyttra ástæðna fellt skilyrðið niður að nokkru leyti eða öllu, að fengnum tillögum forstöðumanns hælis, ef því er að skipta.

6. gr.

59. gr. laganna orðist svo:

Ef aðili rýfur í verulegum atriðum skilyrði þau eða fyrirmæli, sem honum hafa verið sett samkvæmt 1.—6. tölulið 3. mgr. 57. gr., getur dómsmálaráðherra krafizt, að dómari taki málið fyrir af nýju, enda sé skilorðstími ekki liðinn, þegar málið kemur fyrir dóm.

Nú viðurkennir aðili ekki skilorðsrof eða telur sig ekki hafa getað fullnægt skilyrðum af ástæðum, sem honum verði ekki gefin sök á, og getur hann þá krafizt úrskurðar dómara um það efni. Úrskurður samkvæmt þessari mgr. sætir kæru eftir kröfu dómsmálaráðherra eða aðila.

Þó að skilyrði hafi verið rofin, getur dómari ákveðið með úrskurði, að frestun skuli haldast, eftir atvikum með breyttum skilyrðum, þar á meðal um lengd frestsins, þó svo, að gætt sé hámarkstíma samkvæmt 2. mgr. 57. gr. Heimilt er dómsmálaráðherra að kæra þann úrskurð.

Ef refsing hefur ekki áður verið ákveðin, getur dómari dæmt refsingu, með eða án skilorðs.

Nú hefur refsing áður verið tiltekin í dómi, og ákveður dómari þá fullnustu dóms, ef frestur er ekki veittur samkvæmt 3. mgr. þessarar greinar.

7. gr.

60. gr. laganna orðist svo:

Nú hefur réttarrannsókn út af nýju broti aðila hafizt, áður en skilorðstíma lýkur, og er dómstólunum þá heimilt að dæma refsingu fyrir það brot sér í lagi án skilorðs, en láta skilorðsdóminn haldast. Kemur slíkt einkum til greina, er hið nýja brot hefur ekki verið framið af ásettu ráði eða varðar aðeins sektum. Ella tekur dómari bæði málin til meðferðar og dæmir þau í einu lagi. Heimilt er að hafa þann dóm skilorðsbundinn. Ef refsing er þá dæmd, skal tiltaka hana eftir reglum 77. gr., hafi hið nýja brot verið framið eftir uppsögu héraðsdóms í upphaflega málinu, en eftir reglum 78. gr., hafi hið nýja brot verið fyrr framið.

8. gr.

61. gr. laganna orðist svo:

Þegar refsing verður ekki dæmd eða hún fellur niður vegna ákvæða þessa kafla, hefur dómurinn ekki ítrekunaráhrif.

Nú er skilorðsdómur dæmdur, og verður aðili þá ekki sviptur réttindum samkvæmt 3. mgr. 68. gr.

9. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi, og eru frá sama tíma úr gildi felldar 2. málsgrein 75. gr. og 1. málsgrein 84. gr. laga nr. 19/1940.

Gjört í Reykjavík, 3. maí 1955.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Bjarni Benediktsson.